

Naša št.: 033-0001/2013

Datum: 25.05.2016

STATUS DOKUMENTA:
OSNUTEK/PREDLOG/DRUGO

Zadeva: **RAZVOJNI PROGRAM ZA PODROČJE STARANJA IN MEDGENERACIJSKEGA SODELOVANJA IN SOŽITJA 2016 - 2020**

- 1. Predlog besedila sklepov občinskega sveta:**
Razvojni program za področje staranja in medgeneracijskega sodelovanja in sožitja se sprejme.
- 2. Predlagatelj:**
Dr. Peter Verlič, župan občine Grosuplje
- 3. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:**
Mojca Koželj, univ.dipl.soc., Urad za finance, gospodarstvo in družbene dejavnosti
Jelka Kogovšek, univ.dipl.ekon., vodja Urada za finance, gospodarstvo in družbene dejavnosti
- 4. Izjava, da je gradivo obravnaval pristojni odbor oz. komisija občinskega sveta:**
Gradivo je bilo posredovano v obravnavo Odboru za družbene dejavnosti Občinskega sveta Občine Grosuplje.
- 5. Predlog morebitnega skrajšanja poslovnih rokov za obravnavo:**
/
- 6. Ocena finančnih posledic sklepov:**
/
- 7. Kratek povzetek gradiva:**
Občina Grosuplje, starejšim prijazna občina 2016-2020, Razvojni program za področje staranja in medgeneracijskega sodelovanja in sožitja je strateški dokument v katerem so opredeljeni prioritetni programi, ukrepi in cilji na tem področju.

Dr. Peter Verlič
ŽUPAN

PRILOGE: Občina Grosuplje, starejšim prijazna občina 2016-2020, Razvojni program za področje staranja in medgeneracijskega sodelovanja in sožitja

Občina dobrega življenja

Slovenska mreža
starosti prijaznih
mest in občin

**OBČINA GROSUPLJE, STAREJŠIM PRIJAZNA OBČINA
2016-2020**

Razvojni program za področje staranja in medgeneracijskega sodelovanja in sožitja

Vsebina

1	UVOD	3
1.1	Analiza sedanjega stanja.....	3
1.2	Socialno demografska izhodišča – občina Grosuplje v številkah	10
1.3	Definiranje namena in strateškega cilja dokumenta	14
2	PROGRAMI AKTIVNOSTI DO LETA 2020	15
2.1	Programi za oskrbo bolnih in onemoglih starejših ljudi.....	15
2.1.1	Širitev oskrbe na domu	15
2.1.2	Usposabljanje družinskih oskrbovalcev	16
2.1.3	Vzpostavitev mreže prostovoljcev	16
2.1.4	Center aktivnosti za starejše	16
2.1.5	Dnevno varstvo starejših	16
2.2	Programi za aktivno in zdravo staranje.....	17
2.2.1	Rekreativne površine za starejše	17
2.2.2	Preventivni programi za ohranjanje zdravja	17
2.2.3	Priprave na starost	17
2.2.4	Mobilnost starejših	18
2.3	Programi za krepitev solidarnosti in sožitja med generacijami	18
2.3.1	Program » Mladi in starejši«	18
2.3.2	Vzpostavitev medgeneracijskega centra	19
3	UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANOVANJSKIH IN DRUGIH RAZMER STAREJŠIH	20
3.1	Stavbne in zunaj stavbne površine	20
3.1.1	Javni objekti in zunanje površine	20
3.1.2	Bivališča.....	21
3.2	Prevoz starejših	21
3.3	Družabno življenje starejših	21
3.4	Zagotavljanje spoštovanja in vključevanje starejših v družbo	22
3.5	Družbeno angažiranje in zaposlitev starejših	22
3.6	Obveščanje.....	22
3.7	Storitve skupnosti in zdravstvene službe.....	23
4	ZAKLJUČEK	24

1 UVOD

Občina Grosuplje s tem stratežkim dokumentom načrtno in sistematično sprejema usmeritve in ukrepe za oblikovanje starejšim prijaznega lokalnega okolja.

Strategija z naslovom Občina Grosuplje starejšim prijazna občina do leta 2020 načrtuje lokalne politike na vseh družbenih področjih, ki kakorkoli vplivajo na kvaliteto življenja starejše generacije.

Izhaja iz analize stanja v občini in postavlja temelje za vzpostavitev oz. ohranjanje socialno primerne lokalnega okolja.

Občina Grosuplje je z letom 2014 pristopila k večletnemu projektu, ki smo ga poimenovali Občina Grosuplje – starosti prijazna občina. Projekt poteka pod strokovnim vodstvom Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, naša občina pa se tako pridružuje slovenski in svetovni mreži Starosti prijaznih občin in mest.

V skladu s svojo zavezo, dano že v okviru Strategije razvoja socialnega varstva v Občini Grosuplje 2011-2015, želi občina sistematično postaviti temelje za varno in udobno starost občanov.

Zagotoviti je potrebno pogoje za čim daljše aktivno, zdravo tretje življenjsko obdobje in postaviti ustrezne vzode za varno oskrbovanje v starostni onemoglosti, brez materialnega pomanjkanja in socialne izključenosti.

Cilj, ki se zasleduje v okviru tega dokumenta, je ustvariti ugodno, varno okolje za starejše. Razvijati oblike pomoči starejšim, ki jim bodo omogočile, da čim dlje ostanejo v domačem okolju, ki so ga navajeni, obenem pa pomenijo dopolnitev institucionalnim oblikam pomoči starejšim.

Konkretne usmeritve in ukrepi strategije so oblikovani na podlagi predlogov seniorskega odbora, ki je bil imenovan v okviru projekta pridružitve Občine Grosuplje svetovni mreži starejšim prijaznih lokalnih okolij.

Z uresničevanjem temeljnih usmeritev tega dokumenta bomo zagotovili socialno vključenost starejših in ustvarili lepše medčloveške odnose med generacijami.

1.1 Analiza sedanjega stanja

Osnova za oblikovanje razvojne strategije na področju starejših je pregled obstoječega stanja po področjih in po posameznih nosilcih izvajanja socialno varstvenih in drugih storitev, pomembnih za starejše.

Pregled zajema javno službo v pristojnosti države, v pristojnosti lokalne skupnosti, pa tudi področje zagotavljanja storitev za starejše izven okvira javne službe.

V nadaljevanju je prioriteto obravnavano področje, ki je v skladu z obstoječo zakonodajo v pristojnosti lokalne skupnosti, v analizi stanja pa so obravnavane tudi institucije, katerih ustanovitelj ali poglaviti financer je država in so v prvi vrsti zadolžene za področje starejših (Center za socialno delo Grosuplje, Dom starejših občanov Grosuplje).

Pomoč na domu (obsega socialno oskrbo na domu in mobilno pomoč) je socialnovarstvena storitev, ki je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v domačem okolju in se zaradi starosti ali invalidnosti ne morejo oskrbovati sami. Storitve se prilagodi potrebam in zahtevam posameznika, obsega pa lahko gospodinjstvo pomoč, pomoč pri vzdrževanju osebne higiene in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Pomoč družini na domu izvajajo javni zavodi in zasebni zavodi s koncesijo, v občinski pristojnosti pa je vzpostavitev izvajanja storitve in sofinanciranje za občane.

Pri izvajanju storitve se kaže potreba po:

- večjem številu zaposlenih, kar bi omogočilo razvoj storitve, kljub dostavi toplega obroka,
- oblikovanju posebnega programa zgolj dostave hrane in vzpostavitvi meril za subvencijo stroškov dostave in toplega obroka za najrevnejše,
- zagotavljanju storitve tudi ob večerih in vikendih,
- večanju deleža uporabnikov sklopa storitev,
- vključitvi ljudi s posebnimi potrebami v storitev (so oproščeni plačila),
- vključitvi ljudi s težavami v duševnem zdravju v storitev,
- zagotavljanju storitev socialnega servisa.

Storitve na podlagi pogodbe izvaja Dom starejši občanov Grosuplje.

Institucionalno varstvo obsega vse oblike pomoči v zavodu, v drugi družini ali drugi organizirani obliki, s katerim se upravičencem nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije doma in lastne družine, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo. Upravičenec do institucionalnega varstva pa lahko namesto te pravice izbere družinskega pomočnika.

Občina Grosuplje poskrbi za doplačilo oskrbnine v institucionalni namestitvi za nekaj več kot 40 ljudem, trenutno imamo tri družinske pomočnike.

Zakonodaja določa, da občina iz proračuna sofinancira stroške storitev v zavodih za odrasle oz. stroške družinskih pomočnikov (kadar je doplačilo potrebno).

Upravičenec do institucionalnega varstva lahko namesto pravice do celodnevnega institucionalnega varstva izbere družinskega pomočnika. Družinski pomočnik je oseba, ki starostnikom, invalidni osebi ali osebi s težko motno v duševnem razvoju nudi pomoč, ki jo potrebuje. Pravico do izbire družinskega pomočnika ima starostnik, ki je v celoti odvisen od tuje nege in pomoči, invalidna oseba s težko motnjo v duševnem razvoju ali polnoletna težko gibalno ovirana oseba, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb. Občina je plačnik oz. doplačnik storitve družinskega pomočnika.

Klasično obliko bivanja v domovih je nujno dopolniti z razvijanjem dodatnih oblik, v smislu zagotavljanja pestrosti ponudbe in možnosti izbire: dnevno varstvo, varovanje na daljavo, bivanje v stanovanjskih skupinah in oskrbovanih stanovanjih, ipd. V Občini Grosuplje se pojavljajo tudi zametki teh alternativnih izbir.

Občina Grosuplje razvija, podpira in sofinancira številne **programe na področju aktivnosti starejšega prebivalstva in z njimi povezane medgeneracijske programe** različnih izvajalcev – nevladnih organizacij. Nosilce teh dejavnosti podpira s sistemom javnih razpisov in javnih pozivov za sofinanciranje njihovih programov.

V preteklih letih se je sistematično spremljala vsebina programov, ki jih je občina sofinancirala različnim prijaviteljem in sicer so to:

- programi namenjeni kvalitetnemu preživljanju prostega časa starejših,
- programi, ki so organizirani kot oblika samopomoči posameznih ciljnih skupin prebivalstva (Starejši za starejše, preventivni zdravstveni programi, rehabilitacijski programi, reševanje socialnih stisk, pomoč pri navezovanju socialnih stikov, ipd.),
- vzgojno izobraževalni programi (izven šolskih institucij), ki so namenjeni tudi medgeneracijskemu povezovanju,
- programi, katerih cilj je ohranitev tradicij in vrednot preteklega časa.

Občina skrbi tudi za zdravje svojih občanov. Izvajalec različnih preventivnih zdravstvenih programov in delavnic je poleg nevladnih organizacij tudi Zdravstveni dom Grosuplje.

DSO Grosuplje

Ustanovitelj Doma starejših občanov je država, ustanoviteljske pravice in obveznosti pa izvršuje vlada RS. Skupna kapaciteta Doma starejših občanov Grosuplje je 238 postelj in sicer v matični enoti Grosuplje 178 postelj, v enoti Loški Potok pa 60 postelj. Dom je polno zaseden.

Temeljna dejavnost je domsko varstvo. Dom pa izvaja tudi zunanjo dejavnost – pomoč družini na domu. Ponujena je tudi možnost dnevnega varstva. V okviru doma deluje: socialna služba, zdravstveno negovalna služba, fizioterapija, delovno terapevtska služba, služba prehrane, služba pralnice.

Osnovni cilj je zagotoviti starejšim kakovostno preživljanje starosti. Dom starejših občanov se zato predvsem prizadeva za:

- zagotavljanje raznovrstnih in kakovostnih storitev,
- prijazen in spoštljiv odnos do stanovalcev,
- zagotovitev prijaznega in varnega okolja,
- spodbujanje stanovalcev k večji samostojnosti (samooskrba),
- podporo, informacije in sodelovanje s svojci stanovalcev,
- povečanje sodelovanja z ostalimi organizacijami in zainteresirano javnostjo.

Dnevno varstvo je vodena oblika varstva in oskrbe starejših ljudi, ki potrebujejo oskrbo, varstvo in družabništvo. V družinah se pogosto zgodi, da imajo svojci poleg službenih obveznosti, neustreznega delovnega časa in vrste vsakodnevnih ali občasnih opravkov ob sebi še starejše starše ali morda stare starše. Zmožnosti in potrebe starejših pa velikokrat zahtevajo tudi prilagajanje in iskanje novih oziroma ustrežnejših rešitev za vse družinske člane.

Storitvah dnevnega varstva v občini ni izkoriščena, potrebna je njena promocija.

Uporabniki pomoči posamezniku in družini na domu so pretežno starejši občani, ki zaradi starostne oslabelosti ne zmorejo sami poskrbeti za vse vidike oskrbe. Med uporabniki so tudi osebe mlajše od 65 let s kroničnimi boleznimi oz. invalidnostmi.

V preteklih letih je največji delež pomoči predstavljala gospodinjska pomoč v obliki prinašanja toplega obroka, torej gospodinjski sklop oskrbe. V zadnjih letih pa se je deležu teh oblik pomoči dokaj približala pomoči pri temeljnih dnevni opravilih. Predvsem ta potreba izstopa v jutranjem času, ko štiri oskrbovalke dnevno oskrbijo do dvajset uporabnikov, obiski

pa trajajo od 30 do 60 tudi do 90 minut. Najkrajši obisk je omejen na 15 minut. Neposredna oskrba se izvaja od ponedeljka do sobote v dopoldanskem času. Povprečno je bilo leta 2015 v storitev vključenih 48 uporabnikov, socialne oskrbovalke pa so povprečno opravile 506 učinkovitih ur mesečno.

Občina Grosuplje in DSO Grosuplje skupaj razvijata zelo uspešen projekt, poimenovan Center aktivnosti Grosuplje.

Center aktivnosti (CAG) izvaja program, ki je namenjen vsem starejšim prebivalcem ožjega in širšega lokalnega območja občine Grosuplje. Odprt je bil jeseni leta 2014 v prenovljenih prostorih Doma starejših občanov Grosuplje. Nosilec projekta je Dom starejših občanov Grosuplje v sodelovanju z Občino Grosuplje. CAG vodi koordinatorka, posamezne aktivnosti pa izvajajo prostovoljci in študentje.

Center ponuja različne dejavnosti in aktivnosti, ki starejšim občanom omogočajo aktivno in ustvarjalno preživljanje prostega časa po upokojitvi, ohranjanje samostojnosti v domačem okolju in pripravo na starost. Program je namenjen vsem, ki želijo z lastno aktivnostjo poskrbeti za svoje psihofizično počutje in s tem doprinesiti k večji kakovosti življenja in bogatenju ustvarjalnih življenjskih moči.

V centru se združujejo starejši občani, ki želijo aktivno preživeti dan in se želijo naučiti nekaj novega. Vsi tisti, ki si želijo početi stvari, ki so jih v preteklosti že počeli, pa do sedaj zaradi obilice drugih obveznosti zanje niso našli časa. Center je prostor, kjer se pri posameznih aktivnostih starejši družijo s svojimi vrstniki in spoznavajo nove ljudi in navade. Center je namenjen tudi vsem tistim, ki si želijo sodelovati in se družiti z mladimi, vsem tistim, ki iščejo dodatne informacije, nasvet ali pogovor o svoji življenjski situaciji, vsem, ki želijo nuditi kakovostno pomoč svojcem, prijateljem in znancem in bi želeli pridobiti dodatna ali nova znanja o tem.

CAG ponuja različne dejavnosti in aktivnosti, ki posameznikom omogočajo, da z lastno aktivnostjo in ustvarjalnostjo poskrbijo za svoje psihofizično počutje in na ta način doprinesejo k večji kakovosti življenja ter bogatenju ustvarjalnih življenjskih moči v času po upokojitvi.

CAG izvaja program pet dni v tednu po naprej določenem urniku aktivnosti, ki so objavljene na spletni strani www.ca-grosuplje.si. Izvajajo se predvsem programi vadbe za ohranjanje psiho-fizične kondicije, vsebine izobraževalnega značaja, vsebine s poudarkom na umetniškem izražanju in ročnih spretnostih, kulturne in družabne aktivnosti in aktivno medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje.

Zdravstveni dom Grosuplje

V skladu z veljavno zakonodajo je občina ustanovitelj javnih zdravstvenih zavodov in jim kot ustanovitelj zagotavlja materialne pogoje za delo. Občina določa in zagotavlja mrežo javne zdravstvene službe na primarni ravni (osnovna zdravstvena dejavnost in lekarniška dejavnost). Dodeljene koncesije v okviru mreže so osnova za financiranje zdravstvene dejavnosti.

Po izločitvi enote osnovnega zdravstvenega varstva Grosuplje iz Zdravstvenega doma Ljubljana in prenosu ustanoviteljskih pravic na Občino Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, sta Občini Grosuplje in Dobropolje leta 1997 ustanovili Javni zdravstveni zavod

Zdravstveni dom Grosuplje. Občina Ivančna Gorica je kasneje ustanovila svoj zdravstveni zavod.

Zagotovljena zdravstvena oskrba je osnovna dobrina, ki je izjemno pomembna za kvaliteto življenja ljudi in kot tak je tudi grosupeljski prenovljeni zdravstveni dom soustvarjalec pozitivne socialne klime v občini in izjemno pomemben dejavnik v zagotavljanju starejšim prijaznega varnega okolja.

Center za socialno delo Grosuplje

CSD Grosuplje je bil ustanovljen leta 1983. Kot javni socialno varstveni zavod izvaja dejavnost socialnega varstva na območju UE Grosuplje in pokriva s svojo dejavnostjo tri občine in sicer Občino Grosuplje, Občino Ivančna Gorica in Občino Dobropolje.

Dejavnost CSD Grosuplje se financira z letno pogodbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve iz proračuna RS. Dodatni preventivni programi, ki jih center izvaja na lokalnem nivoju, pa se financirajo s strani posameznih občin. Kot javni socialno varstveni zavod CSD Grosuplje izvaja naloge na državnem nivoju, kot nosilec socialno varstvene dejavnosti v lokalni skupnosti pa izvaja tudi naloge na občinskem nivoju.

Usmeritev CSD Grosuplje je rast kvalitete storitev, vzpodbujanje uporabnikov k aktivnejšemu sodelovanju in zagotavljanju njihove lastne varnosti, zagotavljanje uporabnikom pomoč in podporo pri preprečevanju in razreševanju socialnih stisk.

Občina in center aktivno sodelujeta pri usklajevanju skrbi za starejše občane, ki zapadejo v materialno ali drugače pogojeno stisko. Prioritetno se poskuša urediti razmere na način, da človek v stiski lahko ostane v domačem okolju, v nadaljevanju se išče institucionalna namestitvev.

Nevladne organizacije

Izjemno pomembne na družbenem področju starejših so nevladne organizacije, ki so največkrat interesna združenja ljudi, ki določene probleme neposredno občutijo. So oblikovalci in izvajalci programov, ki so neposredno usmerjeni v reševanje določene socialne problematike oz. v uresničevanju interesov starejših (projekt Starejši za starejše, gradnja socialne mreže starejših, programi za aktivno preživljanje časa, preventivni programi za ohranitev zdravja, ipd.).

Nevladne organizacije so ključne za razvoj prostovoljstva v občini. Izpostavimo obe upokojenski društvi (Društvo upokojencev Grosuplje, Društvo upokojencev Šmarje-Sap).

Aktivno pa se z organizacijo medgeneracijskih projektov z nevladnimi organizacijami dejavnimi na področju starejših, poleg osnovnih šol, vključuje tudi Mladinski svet Grosuplje.

Projekt starejši za starejše je eden izmed najpomembnejših vseslovenskih projektov, ki ga v Občini Grosuplje izvaja Društvo upokojencev Grosuplje.

Cilji projekta so:

- spoznati potrebe starejših, ki živijo doma,
- poiskati tiste, ki ne znajo, ne morejo ali pa nočejo poiskati pomoč,

- ustvariti trajen stik z obstoječimi javnimi službami in nevladnimi organizacijami (Rdeči križ Slovenije, Karitas) in jim, če se obiskani strinjajo, posredovati podatke o njihovih potrebah,
- organizirati prostovoljno pomoč (obiskovanje osamljenih, izvedba delavnic),
- seznaniti lokalno skupnost o kakovosti življenja in potrebah starejših, ki živijo doma ter
- vzpostaviti nadzor civilne družbe nad delom vseh, ki se ukvarjajo s pomočjo na domu.

Starejši lahko veliko naredijo za izboljšanje kakovosti življenja vrstnikov in njih samih. Prostovoljno delo človeka oplaja, mu daje občutek koristnosti in lastne izpolnitve. Vključevanje prostovoljstva v reševanje problematike najbolj občutljivih skupin prebivalstva je za skupnost gospodarno in bolj učinkovito. Za uspešno delo s prostovoljci pa je kljub skromnosti potrebna dobra organizacija, nenehno izobraževanje prostovoljcev, psihološka pomoč prostovoljcem, pokritje stroškov prostovoljcev (potni in materialni stroški) in dobra logistična podpora. Za vse to pa so potrebna sredstva.

Ta projekt, ki ga sofinancira, v celoti pa strokovno usmerja ZDUS (Zveza društev upokojencev Slovenije), je stekel jeseni leta 2004 (takrat pod imenom »Za kakovostno življenje starejših doma«). V projekt je letos že vključeno večina Društev upokojencev v Sloveniji, med njimi tudi naše DU Grosuplje.

V letu 2015 se je nadaljevalo z anketiranjem članov in ostalih starejših, ki so v tem letu dopolnili 69 let v Občini Grosuplje. Dobljeni podatki so osnova za načrtovanje in organizacijo društvenih aktivnosti kot so vzpodbujanje k vključevanju starejših v permanentno izobraževanje - predvsem predavanj o skrbi za lastno zdravje ter samooskrbo v domačem okolju, nadalje v sproščujoče aktivnosti kot so hoja, sprehodi, obiski priložnostnih srečanj, kulturnih dogodkov, ipd.

Društvo koordinira aktivnosti na socialnem področju z obiski na domu, saj starejši najpogosteje želijo pogovor, potrebujejo pomoč pri prevozih k zdravniku, po opravkih na občini, v uradih, v trgovino, opravijo plačila položnic, jih tudi osebno spodbujajo k organiziranim srečanjem, izpolnijo prošnje za DSO, ipd. Zaupniki se za svoje delo, oz. postopke usposablajo na rednih delovnih srečanjih, koordinatorica pa na rednih mesečnih srečanjih z drugimi koordinatorji na območju osrednje slovenske regije.

DU se povezuje z drugimi nevladnimi organizacijami (RK, Društvo invalidov, ipd) ter tudi javnimi zavodi oz. službami (Center za socialno delo, Dom starejših občanov, Zdravstveni dom- predvsem patronažna služba). Le-tem se, po potrebi, posreduje tudi določene podatke.

Vse več starejših že prejema topli obrok hrane na dom in nujno potrebno zdravstveno oskrbo. S temi aktivnostmi zapolnujemo vrzel med vladnim in nevladnim sektorjem na tem področju.

V projekt Starejši za starejše je vključenih 1.428 občanov, kar predstavlja 74,59 % celotne obravnavane starejše populacije občine Grosuplje.

Konec leta se v Društvu upokojencev Grosuplje izdelava plan obiskov. Obišče se vse občane, ki so v letu dopolnili 69 let in izvede še obiske ostalih članov, upoštevajo pa se želje posameznika. Tako je bilo v letu 2015 realiziranih 123 prvih obiskov in anketa. Ponovljenih je bilo 323 obiskov. Odstotek obiskanih glede na načrtovane obiske je do 22.11.2015 znašal 89,2%, do konca leta pa je bil še presežen.

V letu 2014 je bil v okviru projekta Grosuplje starejšim prijazna občina izveden tečaj za domačo oskrbo starejšega svojca, kjer so se zbirali tisti, ki so doma negovali svojega onemoglega svojca. Nabirali so si znanja, predvsem pa izmenjevali izkušnje.

Nastal je klub svojcev, ki se enkrat mesečno dobiva v Centru aktivnosti Grosuplje. Program pa je pod okrilje sprejelo Društvo upokojencev Grosuplje. Članicam kluba je prostovoljstvo blizu, obenem pa ga družba potrebuje.

Prostovoljke si nudijo medsebojno pomoč, začele pa so tudi z delom na terenu in nudijo pomoč tistim, ki jo potrebujejo, dokler se jim ne zagotovi sistemska pomoč javnih služb.

Kasneje dopolnjujejo delo institucij, če je to potrebno. Njihova dejavnost se koordinira v okviru matičnega društva in občinske uprave Občine Grosuplje.

V letu 2015 so se prostovoljke redno sestajale v CAG- u k naši klubske dejavnosti. Redno jih na sestanke prihaja 12, delo na terenu pa opravljajo večinoma tri članice. Glede na obvestila koordinatorja matičnega društva in občinske uprave so obiskovale štiri občane. Postorijo najnujnejše, ljudje pa zlasti potrebujejo pogovor in družabništvo, prevoz, mogoče pot do zdravnika, lekarne, si zaželi frizerja.

Skupina se povezuje s sosednjimi klubi in skupinami prostovoljcev. Pomagajo pri ustvarjanju občinske mreže prostovoljstva, ki bo vse bolj starajočemu prebivalstvu v konkretno pomoč na naših domovih.

Ob zaključku pregleda lahko povzamemo, da kljub izjemnemu pomenu prostovoljstva današnje življenjske razmere ne dopuščajo, da bi se na stara leta zanašali samo na svojce in sosede.

Tako je potrebno z različnimi oblikami pomoči ustvariti ustrezne razmere za življenje starejše populacije. Potrebno je zagotoviti tako institucionalne oblike pomoči starejšim (institucionalno varstvo, bivalne skupnosti, stanovanjske skupine, začasno varstvo, dnevno varstvo) kot ne-institucionalne oblike pomoči (pomoč na domu, varovanje na daljavo, skupine za samopomoč), kjer se zmanjšuje osamljenost starejših in ustvarja lepše medčloveške odnose med generacijami.

Zagotoviti moramo prepletanje razvoja institucionalne mreže z razvojem drugih organiziranih storitev v bivalnem okolju. Na eni strani se bo mreža institucionalnega varstva dograjevala in širila, na drugi strani pa se bo dajalo poudarek na programe, ki organizirajo storitve v bivalnem okolju. Z mrežo pomoči v bivalnem okolju je namreč možno zagotoviti, da starejšim ljudem ni potrebna popolna socialna oskrba v ustanovi.

Dolgotrajna oskrba je zaradi starajočega prebivalstva in podaljševanja pričakovane življenjske dobe prednostno področje socialne skrbi tudi lokalnega okolja.

1.2 Socialno demografska izhodišča – občina Grosuplje v številkah

Strategija razvoja starejšim prijaznih lokalnih politik temelji na:

- dokumentih in priporočilih svetovne in slovenske mreže starosti prijaznih mest in občin,
- analizi demografskih in ekonomskih podatkov, pridobljenih iz podatkovnih zbirk Statističnega urada RS in podatkov, že analiziranih v drugih strateških dokumentih Občine Grosuplje,
- ugotovitvah dolgoročne demografske in sociološke študije, izvedene v občini (nosilec študije je bil Zavod Celota, zavod za razvoj, Lukovica),
- zbranih predlogih, ki so jih pripravljavcem dokumenta posredovali člani seniorskega odbora ustanovljenega v okviru projekta Občina Grosuplje starejšim prijazna občina, predstavniki upokojenskih društev, predstavniki institucionaliziranih okolij starejših.

Temeljna izhodišča za strategijo razvoja starejšim prijaznega lokalnega okolja na podlagi zgoraj navedenih študij in analiz so:

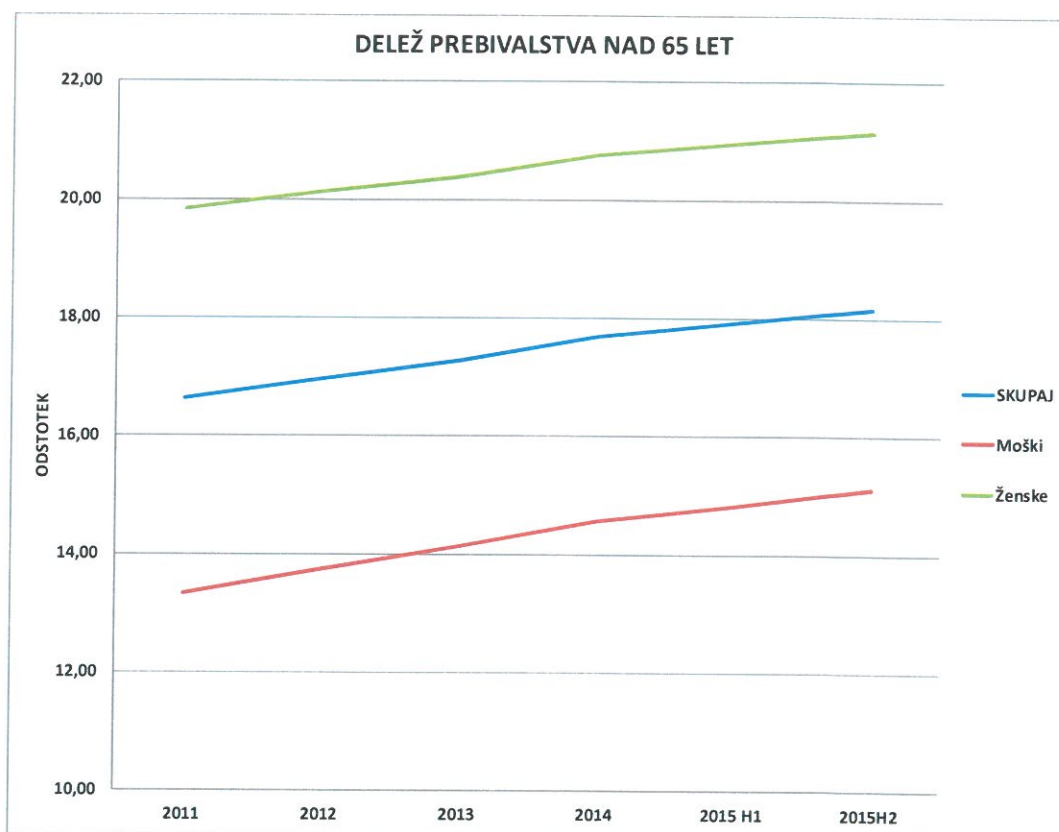
- demografske projekcije za občino Grosuplje niso izrazito neugodne, rodnost je relativno zadovoljiva, vendar pa tudi naši občani živijo dlje in delež starejših se povečuje (delež prebivalstva nad 65 let se vztrajno povečuje in že dosega 14,66 %),
- prebivalci občine Grosuplje menijo, da ne živijo slabo, želijo pa si zagotovitev varne starosti.

Demografski podatki za občino Grosuplje, pridobljeni iz podatkovnih zbirk Statističnega urada RS, kažejo, da se tudi prebivalstvo naše občine vztrajno stara, čeprav je delež mlajšega prebivalstva v primerjavi s povprečjem v celotni državi pri nas večji. To nam med drugim nudi dobro izhodišče za razvoj medgeneracijske solidarnosti in medsebojne pomoči v domačem okolju.

V nadaljevanju je prikazanih nekaj statističnih podatkov, ki imajo skupni imenovalec: *prebivalstvo v Sloveniji in občini Grosuplje se stara*.

Tabela: Delež prebivalstva nad 65 let v Sloveniji

SKUPAJ	16,62	16,96	17,28	17,68	17,91	18,15
Moški	13,33	13,73	14,12	14,55	14,81	15,10
Ženske	19,84	20,12	20,39	20,75	20,95	21,15
LETO	2011	2012	2013	2014	2015 H1	2015H2

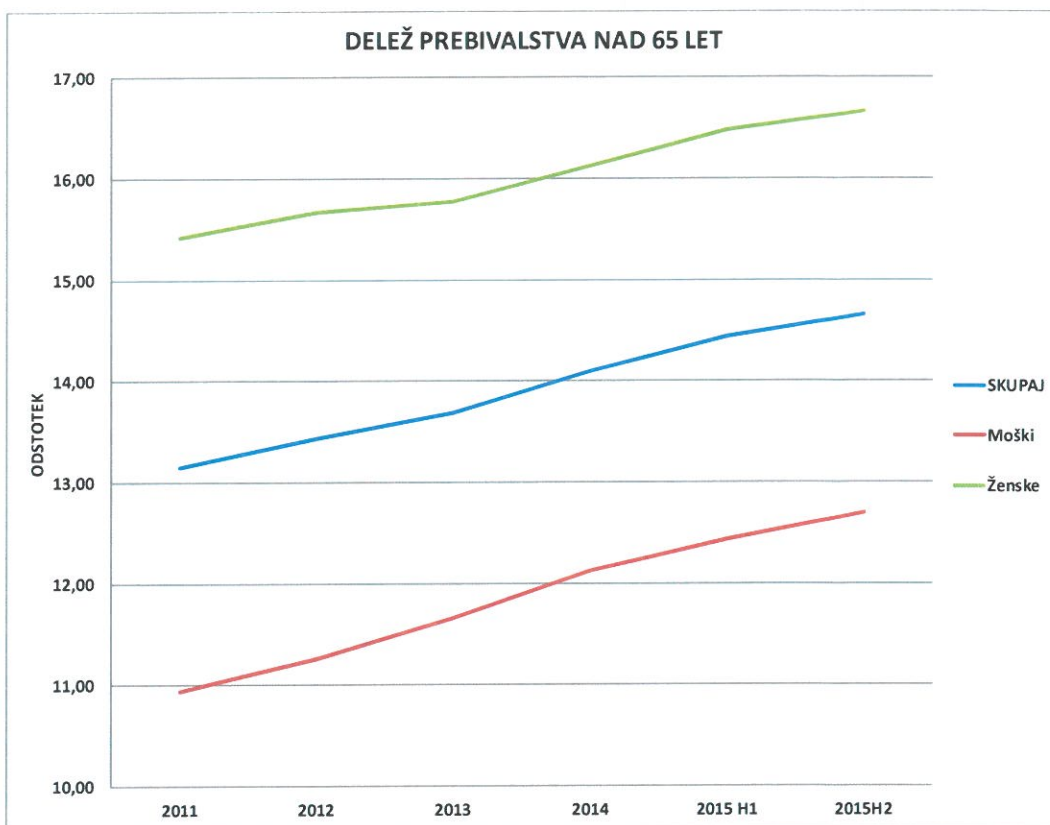

Vir: Statistični urad Republike Slovenije
(H1 – stanje 1.1., H2 – stanje 1.7.)

Delež prebivalstva nad 65 let v Sloveniji se iz leta v leto povečuje.

Tabela: Delež prebivalstva nad 65 let v Občini Grosuplje

SKUPAJ	13,14	13,43	13,69	14,10	14,43	14,66
Moški	10,94	11,26	11,66	12,12	12,44	12,69
Ženske	15,42	15,67	15,77	16,13	16,47	16,66
LETO	2011	2012	2013	2014	2015 H1	2015H2

Vir: Statistični urad Republike Slovenije
(H1 – stanje 1.1., H2 – stanje 1.7.)

Delež prebivalstva nad 65 let v občini Grosuplje se iz leta v leto povečuje, je pa nižji od povprečja v državi.

ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA - OBČINA GROSUPLJE

	Spol - SKUPAJ	Moški	Ženske
Povprečna starost (leta)	39,6	38,5	40,8
Indeks staranja	80	67,8	92,8
Delež prebivalcev, starih 0-14 let (%)	18,3	18,7	17,9
Delež prebivalcev, starih 15-64 let (%)	67	68,6	65,4
Delež prebivalcev, starih 65 let ali več (%)	14,7	12,7	16,7
Delež prebivalcev, starih 80 let ali več (%)	3,8	2,3	5,4
Koeficient starostne odvisnosti	49,2	45,8	52,9
Koeficient starostne odvisnosti mladih	27,4	27,3	27,4
Koeficient starostne odvisnosti starih	21,9	18,5	25,5

ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA - SLOVENIJA			
	Spol - SKUPAJ	Moški	Ženske
Povprečna starost (leta)	42,6	41,1	44,1
Indeks staranja	122,7	98,3	148,5
Delež prebivalcev, starih 0-14 let (%)	14,8	15,4	14,2
Delež prebivalcev, starih 15-64 let (%)	67,1	69,5	64,6
Delež prebivalcev, starih 65 ali več let (%)	18,2	15,1	21,2
Delež prebivalcev, starih 80 ali več let (%)	4,9	3	6,7
Koeficient starostne odvisnosti	49,1	43,8	54,8
Koeficient starostne odvisnosti mladih	22,1	22,1	22,1
Koeficient starostne odvisnosti starih	27,1	21,7	32,7

Povprečna starost (leta):

Povprečna starost je tehtana aritmetična sredina starosti določene skupine prebivalstva

Indeks staranja:

Indeks staranja je razmerje med starim (stari 65 let ali več) in mladim prebivalstvom (stari od 0 do 14 let), pomnoženo s 100.

Koeficient starostne odvisnosti:

Koeficient starostne odvisnosti pove, koliko otrok in starejših prebivalcev je odvisnih od 100 delovno sposobnih.

Koeficient starostne odvisnosti mladih:

Koeficient starostne odvisnosti mladih je razmerje med številom otrok (0 do 14 let) in številom delovno sposobnih prebivalcev, torej prebivalcev, starih 15 do 64 let, pomnoženo s 100. Koeficient starostne odvisnosti mladih pove, koliko otrok je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev.

Koeficient starostne odvisnosti starih:

Koeficient starostne odvisnosti starih je razmerje med številom starejših (65 let ali več) in številom delovno sposobnih prebivalcev, torej prebivalcev, starih 15 do 64 let, pomnoženo s 100. Koeficient starostne odvisnosti starih pove, koliko starejših je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije.

1.3 Definiranje namena in strateškega cilja dokumenta

Strateški cilj in namen strategije, ki načrtuje lokalno politiko na področju starejših je zagotavljanje družbene klime in sklopa različnih storitev in pomoči, ki bo vsakemu posamezniku omogočila, da bo čim dlje ostal v domačem okolju in živel človeka dostojno življenje.

Ukrepi na tem področju morajo biti usklajeni z načrtovanim sistemom dolgotrajne oskrbe na ravni države.

V okviru tega dokumenta smo jih oblikovali tudi na podlagi premisleka o prednostih in pomanjkljivosti na področju starejših v našem lokalnem prostoru.

SWOT ANALIZA - področje starejših	
POZITIVNO	NEGATIVNO
<i>Prednosti</i>	<i>Slabosti</i>
vzpostavljen sistem pomoči na področju starejših - institucionalne in neformalne oblike	nepovezanost in neusklajeno delovanje
članstvo v mreži starejšim prijaznih občin in mest	pomanjkljivo celostno informiranje
relativno ugoden indeks staranja	
<i>Priložnosti</i>	<i>Nevarnosti -prepreke</i>
možnosti povezovanja in nadgradnje obstoječega sistema pomoči	pomanjkanje finančnih sredstev in nesistemsko financiranje na ravni države
povpraševanje po storitvah presega ponudbo - razvoj vseh oblik socialno varstvenih storitev in alternativnih pobud	
razvoj prostovoljstva	

2 PROGRAMI AKTIVNOSTI DO LETA 2020

Razvojni programi za področje staranja in medgeneracijskega sodelovanja in sožitja so okvirno umeščeni v osem vsebinskih sklopov in predvideni za različen obseg prebivalstva in sicer:

- programe za oskrbo in nego bolnih in onemoglih potrebuje 3% naših prebivalcev,
- programe za aktivno, zdravo in dostojno staranje starejših načrtujemo za cca 20% prebivalcev,
- v programe medgeneracijske solidarnosti pa želimo pritegniti vse naše občane (100%).

Vsebinska področja v okviru katerih se načrtuje programe in v nadaljevanju tudi ukrepe po meri starejših so:

- 1 stavbne in zunaj stavbne površine,
- 2 prevoz,
- 3 bivališče,
- 4 upoštevanje in socialna vključenost,
- 5 družabno življenje,
- 6 komuniciranje in informiranje,
- 7 družbeno udejstvovanje in zaposlitvene možnosti,
- 8 storitve skupnosti in zdravstvene storitve.

2.1 Programi za oskrbo bolnih in onemoglih starejših ljudi

2.1.1 Širitev oskrbe na domu

Občina bo razvijala in podpirala programe, ki bodo namenjeni samostojnemu bivanju v domačem okolju. Pri tem bodo zasledovani cilji nacionalnega programa na tem področju, ki predvideva vključitev 3,5% ciljne populacije v storitev.

Oskrbo na domu se bo skušalo prilagajati potrebam uporabnikov in sistemsko zagotoviti izvajanje tudi v večernih urah.

Ciljna skupina: osebe, stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje in druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij.

Trenutno stanje: V občini se storitev izvaja v povprečju za 41 uporabnikov, opravi se povprečno 416 učinkovitih ur mesečno, cilji zastavljeni v nacionalnem programu so tudi na nivoju države realizirani polovično.

Cilj: vključitev do 100 ljudi v oskrbo na domu do leta 2020

2.1.2 Usposabljanje družinskih oskrbovalcev

Organizirano usposabljanje družinskih oskrbovalcev za učinkovitejše oskrbovanje v družini je bilo v občini izvedeno leta 2014. Izvajalec Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje je v izobraževanje vključil okrog 20 ljudi. Na podlagi tega izobraževanja je nastal klub svojcev, ki nudi aktivno medsebojno pomoč vsem, ki se soočajo z nego ostarelega onemoglega svojca na domu.

Cilj: organizacija novega izobraževanja za usposabljanje oskrbovalcev do leta 2020

2.1.3 Vzpostavitev mreže prostovoljcev

Vzpostavitev mreže prostovoljcev za pomoč bolnim in onemoglim in njihovim svojcem na domovih in v institucionalni oskrbi je izjemnega pomena za kvalitetno življenje ostarelih na domu.

Trenutno stanje: Delovanje prostovoljcev v naši občini je nepovezano, mnogi Grosupeljčani vseh generacij so aktivni drugod, npr. v Ljubljani. Prostovoljci se organizirajo na področju civilne družbe, delujejo na različnih področjih.

V okviru Društva upokojencev Grosuplje in v Centru aktivnosti za starejše delujejo prostovoljke, ki so se usposabljele za družinske oskrbovalke. Nekateri naši občani so se izobraževali tudi na Inštitutu Antona Trstenjaka.

Cilji: organizacija izobraževanja za prostovoljce v letu 2016,
vzpostavitev koordinirane mreže prostovoljcev do leta 2018,
vsakoletno povečevanje števila prostovoljcev

2.1.4 Center aktivnosti za starejše

Občina bo promovirala in podpirala aktivnosti Centra aktivnosti za starejše, ki je že postal priljubljeno središča zbiranja starejših, ki si želijo aktivno preživljati svoj čas v druženju, tudi v učenju. Center za svoje uporabnike razvija različne preventivne, izobraževalne in rekreativne dejavnosti.

Cilj: zagotovitev sredstev za redno sofinanciranje centra iz proračunskih in drugih virov

2.1.5 Dnevno varstvo starejših

Dnevno varstvo starejših v okviru DSO Grosuplje je našim občanom omogočeno, vendar so uporabniki redki. Ta oblika skrbi za starejše je lahko v veliko pomoč svojcem, ki v dopoldanskem času pogosto težko zagotovijo varstvo za ostarelega svojca, ki v dnevnem varstvu lahko tudi družabno preživi nekaj ur. Občina bo preko sredstev javnega obveščanja promovirala program dnevnega varstva.

Trenutno stanje: dva do trije uporabniki.

Cilj: vključitev do 15 ljudi v dnevno varstvo do leta 2020

2.2 Programi za aktivno in zdravo staranje

2.2.1 Rekreativne površine za starejše

Rekreacija je v tudi v poznem življenjskem obdobju izjemnega pomena. Občina bo zagotovila pogoje za udobno, varno in prijetno rekreativno vadbo za starejše.

Cilj: izgradnja rekreativnega parka s telovadnimi napravami tudi za starejše – fitness v naravi, do leta 2020,
vzdrževanje Poti zdravja- srčna pot, v letih 2016-2020,
označitev kolesarskih poti primerne za starejše, do leta 2020

2.2.2 Preventivni programi za ohranjanje zdravja

Preventivni programi za ohranjanje zdravja, ki jih občina sofinancira, izvajajo zdravstveni dom, pa tudi številne civilne organizacije v občini, (npr. upokojenska društva, društvo diabetikov, ipd.). Po vsebini se programi razlikujejo in prilagajajo ciljni populaciji izvajalca (tečaji za preprečevanje padcev v starosti, rekreacijski programi, zdravstveni programi, ipd.)

Cilj: izvedba sklopa predavanj, okroglih miz in izobraževanj z domačimi predavatelji in Inštitutom Antona Trstenjaka v letu 2017, nadaljevanje do leta 2020.

2.2.3 Priprave na starost

Delež starejših med občani je vse večji. Ljudje živimo dlje, naša skupna odgovornost je, da bo to življenje tudi varno, udobno in kvalitetno.

Potrebno je ozaveščanje prebivalstva o kakovostnem staranju in nujnosti priprave na starost. Posameznik, ki aktivno stopi v starejše obdobje in sprejema življenjske prelomnice (npr. upokojitev) kot izziv, lahko tudi v tem življenjskem obdobju živi polno osebno in družbeno življenje. Svoje znanje, izkušnje in interese lahko uveljavi v okviru interesnih skupin, delujočih v lokalnem okolju.

Cilj: izvedba sklopa predavanj, okroglih miz in izobraževanj z domačimi predavatelji in Inštitutom Antona Trstenjaka v letu 2017, nadaljevanje do leta 2020,
podpora interesnim skupinam, v katere se starejši povezujejo, v letih 2016-2020,
 uvedba redne informativne rubrike Starosti prijazna občina Grosuplje v lokalni časopis, v letih 2016-2020,
svetovanje občanom za prilagajanje njihovih stanovanj za življenje v starosti, v letih 2016-2020

2.2.4 Mobilnost starejših

Starejšim občanom mora lokalno okolje omogočiti čim večji dostop do javnih in drugih storitev, ki jih potrebujejo oz. želijo.

V preteklih letih je občina to skušala doseči z načrtovanjem postajališč in linij javnega avtobusnega prevoza z vključevanjem lokacij pomembnih za starejše (avtobusna linija 3 G). Potrebno pa je priti v zdravstveni dom, lekarno, knjižnico, k frizerju. V tem primeru so starejši odvisni od svojcev oz. redkih prostovoljcev, ki ne delujejo koordinirano.

Cilj: organizacija sistema občasnega prevoza starejših z vozniki prostovoljci do leta 2019, izvedba izobraževanja starejših voznikov, osvežitev teoretičnega in praktičnega znanja varne vožnje, do leta 2019, nadaljevanje do leta 2020

2.3 Programi za krepitev solidarnosti in sožitja med generacijami

Programi za krepitev solidarnosti med mlado, srednjo in starejšo generacijo ter vzgojo vseh generacij za lepše sožitje so namenjeni ozaveščanju vseh generacij prebivalstva o pomenu medsebojnega spoštovanja v družbi.

Občina podpira in ceni prizadevanja številnih izvajalcev, ki že uspešno razvijajo aktivnosti, ki prispevajo k temu cilju.

S povezovanjem bi lahko dosegli kontinuirano izvajanje programov.

2.3.1 Program »Mladi in starejši«

Nosilci programa, ki bo v različne aktivnosti povezal mlade in starejše, bodo osnovne šole, vrtec, Mladinski svet Grosuplje in različna združenja starejših občanov.

Program »Mladi in starejši« obsega različne aktivnosti: računalniško opismenjevanje starejših, obiski starejših, vključevanje starejših v pouk, zapisovanje zgodb, urejanje zelenjavnega, zeliščnega vrta, medgeneracijski projekti v okviru Karitas, ipd. Vsebine programa bodo razvijali izvajalci glede na potrebe in želje vseh vpletenih. Občina bo program vzpodbujala v okviru zagotovljenih proračunskih sredstev za mladinsko področje.

Cilj: vsakoletno izvajanje programa v čim večjem obsegu, sistematično uvajanje vzgoje za lepše sožitje med starejšimi in mlajšimi ljudmi, v letih 2016-2020

2.3.2 Vzpostavitev medgeneracijskega centra

V občini številni izvajalci že izvajajo različne medgeneracijske programe, programe za mlade, programe za starejše. Vsebinsko ti programi posegajo na kulturno, socialno, zdravstveno in druga področja.

Z ustanovitvijo Mladinskega centra Grosuplje se je pričelo povezovanje izvajanja mladinskih programov. Nastaja priložnost za izvajanje večjih medgeneracijskih programov, ki bi jih povezali in umestili v Medgeneracijski center Grosuplje.

V okviru medgeneracijskega centra bo vzpostavljen sistem informiranja (info točka), kjer bodo starejši lahko pridobili informacije glede možnosti družbenega vključevanja v posamezne programe in združenja, glede uveljavljanja različnih socialnih, zdravstvenih in drugih pravic, brezplačne pravne pomoči in drugih svetovanj, ipd.

Dejavnosti medgeneracijskega centra:

- center za medgeneracijsko učenje,
- svetovalnica,
- koordinacija prostovoljstva,
- koordinacija in izvajanje medgeneracijskih programov,
- izobraževanja in predavanja,
- info točka - informiranje.

V okviru info točke bodo uporabniki lahko pridobivali informacije iz naslednjih področij:

- prostovoljstvo (katere skupine delujejo, kako priti v stik z njimi, kaj lahko pričakujejo od prostovoljcev, ipd.),
- domovi za starejše (kam poslati vlogo, pomoč pri izpolnjevanju vloge, kakšna je ponudba domov, ipd.),
- pomoč družini na domu (kdo lahko uveljavlja storitve, kdo je izvajalec, katere storitve izvaja, pridobitev pravice, ipd.),
- socialni servis (kdo lahko uveljavlja storitve, kdo je izvajalec, katere storitve izvaja, pridobitev pravice, ipd.),
- društva upokojencev (katera so, kontaktne osebe, uradne ure, kaj nudijo svojim članom, ipd.),
- center aktivnosti (kje deluje, v katere dejavnosti se lahko vključijo, ipd.),
- ponudba storitev drugih nevladnih organizacij za starejše v občini in izven nje.

Način delovanja info točke:

- organizacija izobraževanj (priprava na upokojitev, aktivnosti, demenca, ipd.),
- urejanje spletne strani info točke z osnovnimi informacijami in povezavami, odgovarjanje na pisna vprašanja uporabnikov, posredovana po elektronski pošti,
- svetovalna pisarna –2x tedensko po dve uri – enkrat dopoldan in enkrat popoldan (področje svetovanja: osebni pogovori, posredovanje osnovnih informacij o urejanju pravnih zadev, zdravja, financ, nepremičnin, ipd.)

Cilji: promocija in nadgradnja obstoječih medgeneracijskih programov, v letih 2016-2020, pridobiti prostore za medgeneracijski center – leto 2016, ustanovitev medgeneracijskega centra - leto 2017

3 UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANOVANJSKIH IN DRUGIH RAZMER STAREJŠIH

V nadaljevanju navedeni ukrepi so povzeti po predlogih občinskega seniorskega odbora in razvrščeni po posameznih vsebinskih področjih, ki so ključna za oblikovanje in uresničevanje starejšim prijazne lokalne politike.

V tem poglavju so povzeti vsi predlogi ukrepov in aktivnosti, čeprav njihov obseg presega petletno obravnavano obdobje. Evalvacija tega razvojnega načrta politike prijazne starejšim, bo lahko dobro izhodišče za naslednje strateško obdobje.

3.1 Stavbne in zunaj stavbne površine

3.1.1 Javni objekti in zunanje površine

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
čiste in prijetne javne površine z urejenimi klopami in koši (namestitev košev za pasje iztrebke, namestitev klopi ob sprehajalnih poteh s koši za smeti)
urejeni pločniki in druge javne prometne površine (arhitektonske ovire)
postavitev klopi za počivanje ob sprehajalnih poteh in poteh, ki jih največ uporabljajo starejši (Ob Grosupeljščici, ob poti proti cerkvi iz Partizanske ceste mimo pokopališča na hrib, ob poti k Zdravstvenemu domu)
zadostno število in dostopnost parkirnih mest in skrb za nadzor nad spoštovanjem cestno prometne ureditve ter nad upravičenostjo uporabe parkirnih mest
urejenost obstoječih zunanjih športnih površin, namenjenih tudi starejšim
zagotovitev javnih sanitarij
zagotovitev dostopnosti do objektov (poslopja so dobro označena z napisi tako na fasadi kot v notranjščini, imajo dovolj sedežev in toalet, dostopna dvigala, klančine, ograje in stopnice ter nespolzka tla)
namestitev ležečih cestnih ovir na posameznih območjih občine
skrb za ureditev javne razsvetljave (sprehajalna pot ob Grosupeljščici)

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

3.1.2 Bivališča

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
zagotovitev pogojev za izgradnjo najemniških oskrbovanih stanovanj
zagotovitev pogojev za izgradnjo najemniških medgeneracijskih oskrbovanih stanovanj
informiranje o prilagoditvi stanovanj za starost in pomoč pri prilagajanju stanovanj
subvencioniranje stroškov neprofitne in tržne najemnine po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev
skrb za cenovno dosegljive storitve za vzdrževanje doma in podporo življenju na domu (pomoč na domu)

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje, zasebni investitorji, CSD Grosuplje, DSO Grosuplje, nevladne organizacije

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

3.2 Prevoz starejših

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
zagotavljanje dostopnosti, varnosti, vzdrževanosti, čistosti in osvetlitve postaj in postajališč
zagotavljanje informacij o linijah in voznem redu
skrb za urejenost in vzdrževanost prometne signalizacije
zagotavljanje zadostne količine invalidskih parkirnih mest
nadzor nad uporabo invalidskih parkirnih mest
osveščanje o pomenu rednega izobraževanja vseh voznikov in omogočanje osvežitvenih tečajev
prizadevanje za večjo mobilnost starejših občanov

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

3.3 Družabno življenje starejših

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
promocija in delovanje Centra aktivnosti za starejše (različne družabne aktivnosti, krepitev medsebojne pomoči in solidarnosti ter povečanje družbene vključenosti starejših)
zagotavljanje prostorov za prireditve in dejavnosti na priročnih, dostopnih, razsvetljenih lokacijah in dosegljivih z javnim prevozom
prirejanje prireditev ob urah primernih za starejše občane
nenehno prizadevanje po vključitvi občanov, ki so v nevarnosti družbene osame
obiskovanje in zagotovitev storitev kot je dostava hrane na domove starejših, ki nimajo oskrbe s hrano primerno zagotovljene, nimajo svojcev ali drugih, ki bi jim pomagali, sami pa si zaradi starosti in bolezni tega ne morejo zagotoviti

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje, CSD Grosuplje, DSO Grosuplje, nevladne organizacije

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

3.4 Zagotavljanje spoštovanja in vključevanje starejših v družbo

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
spodbujanje vseživljenjskega učenja z vključevanjem v izobraževalne programe za starejše, ki omogočajo aktivno in kakovostno življenje starejših občanov
razvijanje medsosedske pomoči in prostovoljstva
spodbujanje aktivnosti starejših v javnih nastopih, prireditvah in drugih oblikah javnega prikaza znanja in veščin nasploh (kulturna dediščina) s ciljem prenosa le tega na druge generacije
osveščanje otrok v šolah o staranju in spoštovanju do ostarelih

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje, CSD Grosuplje, DSO Grosuplje, šole, nevladne organizacije

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

3.5 Družbeno angažiranje in zaposlitev starejših

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
omogočanje starejšim, ki bi radi aktivno prostovoljno delovali, da to lahko opravljajo in so deležni pravega vodstva ter nadomestila osebnih stroškov
upoštevanje kvalitete in znanja starejših zaposlenih
podpora Centru aktivnosti za starejše – zagotovitev pogojev za društveno in družabno srečevanje starejših
organiziranje različnih volonterskih skupin (npr. bralne)

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje, CSD Grosuplje, DSO Grosuplje, nevladne organizacije

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

3.6 Obveščanje

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
redno obveščanje preko spletne strani občine – rubrike »Starosti prijazna občina«, kjer je možnost tudi za dajanje pobud, predlogov in postavljanje vprašanj
organiziranje okroglih miz, festivalov, predavanj na teme medgeneracijskega sodelovanja, sožitja med generacijami, pravic starejših, pravic invalidov, zakonodaje o dolgotrajni oskrbi, ipd.
obveščanje starejših ljudi o kulturnih in športnih dogodkih v občini in spremljanje starejših na dogodke
zagotavljanje širokega javnega dostopa do računalnikov in medmrežja zastonj ali pa za zelo nizko plačilo (v javnih prostorih)
izdelava brošure za starejše o organizacijah in storitvah, ki so jim na voljo

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje, CSD Grosuplje, DSO Grosuplje, šole in vrtci, nevladne organizacije

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

3.7 Storitve skupnosti in zdravstvene službe

PREDLOG UKREPOV IN AKTIVNOSTI
nudnje brezplačne pomoči pri gospodinskih opravilih, spremljanje starejših v trgovino, pomoč pri urejanju vrta in okolice, druženje in učenje računalništva na domu s strani dijakov
zagotavljanje izvajanja socialno varstvene storitve pomoč družini na domu (pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, gospodinska pomoč, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov)
zagotavljanje denarnih pomoči in prehrabnih paketov
doplačevanje stroškov oskrbe in bivanja občankam in občanom občine Grosuplje, ki so vključeni v institucionalno varstvo v splošnih, posebnih in varstveno delovnih centrih po Zakonu o socialnem varstvu in Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev
financiranje pravice do izbire družinskega pomočnika po Zakonu o socialnem varstvu in Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev
ohranjanje in širjenje programov na področju zdravstva in sociale, ki starejšim nudijo podporo za samostojnejše življenje in omogočajo njihovo aktivno vključevanje v skupnost, preko rednih javnih razpisov
sodelovanje pri zagotavljanju pogojev za izvedbo programov javnih del in drugih programov aktivne politike zaposlovanja na področju socialnega varstva (starejši, invalidi)
širjenje brezplačnih tematskih delavnic za starejše (npr. preprečevanje padcev v starosti)
spoštovanje, prijaznost in ustrežljivost medicinskega osebja do starejših
nadaljnje zbiranje predlogov in pobud seniorskega odbora za izboljšanje starosti prijazne občine
ustanovitev skupin za samopomoč

Nosilec aktivnosti: Občina Grosuplje, Zdravstveni dom Grosuplje, CSD Grosuplje, DSO Grosuplje, nevladne organizacije

Izvedba aktivnosti: redna naloga, celotno obdobje 2016- 2020

4 ZAKLJUČEK

Razvojni program za področje staranja in medgeneracijskega sodelovanja in sožitja z naslovom Občina Grosuplje, starejšim prijazna občina, 2016 -2020 temelji na podlagi zbranih predlogov predstavnikov starejših, opravljene analize dejanskega stanja in na tej osnovi zaznanih potreb, opredeljuje cilje in ukrepe za doseganje zastavljenih ciljev ter kazalce za merjenje uspešnosti na tej poti.

Zastavljeni strateški cilji se bodo uresničevali v odvisnosti od sredstev, pridobljenih iz evropskih in drugih razpisov in morebitnih zasebnih vlaganj. Proračunska sredstva občine bodo namenjena rednim, tekočim nalogam. Marsikateri cilj pa je možno doseči brez ali z minimalnimi sredstvi - z družbeno aktivacijo ljudi.

Občinska strokovna služba bo spremljala uresničevanje v tem dokumentu zastavljenih ciljev. Ob zaključku posameznega proračunskega leta bo na podlagi opredeljenih statističnih kazalcev opravila *vrednotenje* doseganja ciljev.

Na podlagi doseženih rezultatov bodo pripravljene ustrezni ukrepi in vzpodbude za naslednje leto.

Ob zaključku petletnega obdobja bo uresničevanje ciljev razvojnega programa za področje staranja in medgeneracijskega sodelovanja in sožitja predstavljeno občinskemu svetu.